Zawód polityk, ekonomista **Tytuły naukowe** .....

Rodzaj wojska ..... **Stopień wojskowy** podporucznik

Odznaczenia Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski

.....

564

S V

GEBHARDT Stanislaw Miecrystaw 13. Jul. 28

10 Queen's Gardens
W 2.
Ambrose 3578

Powch. P. R. C. – wz. 49.

Absolw. liceum, zdał/a egzamin
do PK C
Laborant ventylacyjny 1/r.
Ang. za wisły - elb,

Sylwetka Stanisława M. Gebhardta , jako polityka i społecznika
działającego w oparciu o zasady chrześcijańskie , w poczuciu tolerancji i zrozumienia innych
społeczeństw czy ludzi dobrej woli .

Stanisław M. Gebhardt był w czasie II wojny światowej , od 12 roku życia , w podziemnym harcerstwie , Szarych Szeregach a następnie w AK aż do aresztowania w 1944r. i dokończenia wojny w obozie koncentracyjnym Mauthausen . Pani Henryka , matka Stanisława , pomagała przetrwać rodzinie żydowskiej w czym syn jej pomagał . Wytworzyło to już pierwszą , głębszą nić zrozumienia ludzi z innej grupy społecznej . Spotkania z ludźmi innych narodowości w obozie koncentracyjnym , służba w Wojsku Polskim we Włoszech i w Wielkiej Brytanii (1946 –48) , studia na Uniwersytecie Londyńskim i życie w środowisku , początkowo , nieprzychylnym umocniło przekonanie o konieczności szukania zrozumienia innych i motywów ich działania , bez natychmiastowego wyciągania negatywnych wniosków i w ten sposób tworzenia barier międzyludzkich .

Od końca 1954 r działał w organizacjach międzynarodowych chrześcijańsko demokratycznych , młodzieżowych a następnie partii, pełniąc różne odpowiedzialne funkcje jak sekretarza generalnego Międzynarodowej Unii Młodych Ch.Demokratów (UIJDC) grupującej ludzi i organizacje z czterech kontynentów czy sekretarza wykonawczego Światowej Unii Ch.Demokratów (partie ch.d.) co oznaczało stały kontakt z ludźmi różnych narodowości, ras i kultur i wizyty w tychże krajach. Pomimo trudnej sytuacji uchodźcy politycznego , wywodzącego się z ugrupowania emigracyjnego (Zjednoczenia Młodzieży Chrześcijańsko Społecznej i Stronnictwa Pracy) , właśnie dzięki zrozumieniu innych , taktowi i tolerancji zdobył pozycje do których aspirowało wielu przedstawicieli organizacji działających w swoich krajach.

Różnorodna praca Stanisława Gebhardta też dotyczyła zawsze środowisk międzynarodowych . Brał udział w tworzeniu struktur Banku Wietnamu , wykładał w Instytutach , na szczeblach od uniwersyteckiego (post-dyplomowego) do podstawowego , współpracę międzyśrodowiskową i sens , metody pracy i technikę działania demokracji , w oparciu o zasady chrześcijańskie. Brał udział w przygotowywaniu planów gospodarczych w różnych krajach jak również doradzał wielonarodowym przedsiębiorstwom. Był również dyrektorem Międzynarodowej Fundacji Solidarności (FIS) zajmującej się głównie tworzeniem centrów szkolenia obywatelskiego i działania na rzecz i w systemie demokratycznym .

Tak wielobarwna i różnoraka działalność Stanisława Gebhardta , z funkcjami nakładającymi się w czasie , pomogła mu stać się człowiekiem wyzbytym uprzedzeń , rozumiejącym innych i organizującym , bezinteresownie , wielką sieć pomocy Polakom w latach 1957 – 1985 , w celu przybliżenia im istoty i mechanizmu działania systemu demokratycznego, umożliwiania pogłębienia wiedzy zawodowej czy nawiązania kontaktów zagranicznych. Z pomocy tej skorzystały setki ludzi różnych kategorii i warstw społecznych a jej sukces polegał przede wszystkim , iż Gebhardt nie działał sam lecz w zespołach ludzi, często o innych poglądach politycznych czy religijnych ,z którymi również umiał się ~~podporządkować~~ harmonijnie współpracować .

2.8.2006

Stanisław Mieczysław Gebhardt ur. w Poznaniu 13 lipca 1928 r. W czasie II wojny światowej brał udział w Szarych Szeregach i AK. Aresztowany przez Gestapo 2 lipca 1944 r. był więźniem Gross Rosen i Mauthausen. W 1945 r. wraca do Kraju, aby uciec z Polski w 1946 r. wobec początku represji żołnierzy AK i przez Włochy przybywa do Wielkiej Brytanii. Zweryfikowany w stopniu plutonowego podchorążego, a następnie awansowany na podporucznika. Odznaczony Krzyżem Walecznych i Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Studiuje ekonomię w Londynie i Paryżu. Współorganizuje Zjednoczenie Młodzieży Chrześcijańsko-Społecznej na uchodźctwie i z tego tytułu wchodzi do władz Międzynarodowej Unii Młodych Chrześcijańskich Demokratów z siedzibą w Rzymie, której zostaje wybrany Sekretarzem Generalnym (1962-1968). Był Dyrektorem Generalnym Międzynarodowej Fundacji Solidarności (1963-1972) działającej w Ameryce Łacińskiej, Afryce i Europie Środkowo-Wschodniej (akcje rozbijania totalitaryzmu). Wykładał organizację struktur państw demokratycznych i ich działania oraz na temat systemów politycznych, w Instytutach podyplomowych w Caracas, Santiago de Chile i w innych krajach Ameryki Łacińskiej i Afryki (np. Uniwersytet w Accra). Współpracował przy przygotowaniu projektów przemysłowych prywatno-państwowych w Ameryce Łacińskiej i Afryce. Współorganizował poprzez polsko-uchodźcze i zachodnio-europejskie organizacje i zdobywał środki finansowe na akcje stypendialne, dokształcania zawodowego i na udział w seminariach i konferencjach instytucji międzynarodowych dla Polaków z Kraju (1957-1980). Był Sekretarzem Światowej Unii Partii Chrześci-jańsko-Demokratycznych (1970-1973), a następnie kierował współpracą tejże Unii z ONZ i jej agendami oraz innymi organizacjami międzynarodowymi, był odpowiedzialny za rozwój Chrześcijańskiej Demokracji w Afryce i Azji i został wybrany jej Wiceprezesem (1990-1995). Udekorowany Orderem "Polonia Restituta" oraz wysokimi odznaczeniami Chile, Filipin, Wenezueli i Włoch.

Wrócił do Polski w 1990 r. i poświęcił sie pracy polityczno-społecznej próbując przyczynić się do odbudowy Stronnictwa Pracy (wiceprezes CHDSP w latach 1990-1994), a następnie współorganizator ROP (Wiceprezes w latach 1996-1998). Od 1998 r. wycofał się z działalności partyjno-politycznej i poświęcił się pracy społecznej.

STANISŁAW MIECZYSŁAW WŁADYSŁAW GEBHARDT
ur. w Poznaniu 13 – go lipca 1928 .

WYKSZTAŁCENIE

III 1946 - „ mała matura „ po nauce prywatnej w czasie okupacji niemieckiej – Kraków ,
VI 1948 - matura Polish College Riddleworth im. M. Kopernika - Norflok , Anglia ,
IX 1949 - angielska matura i wstępny egzamin na Uniwersytet Londyński - ekonomia ,
IX 1953 - Polish University College (London) - ekonomia ,
1953 - 1954 - „extra mural" kursy zarządzania przedsiębiorstwami – City of London College ,
XI 1954 - 1957 - kursy nauk społecznych i politycznych - Uniwersytet Paryski (Sorbona).

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

XI 1952 - X 1954 - Shell Petroleum London - Foldex Ltd ., kartografia , reklama , finanse (asystent dyrektora) ,
XI 1954 - V 1956 - współpraca nad zorganizowaniem gospodarki finansowej Wietnamu Paryż - Saigon ,
1955 - 1959 – współpraca z polską sekcją „Voice of America „ ,
1956 - 1961 - doradztwo odnośnie rozwoju gospodarczego i inwestycji w Ameryce Łacińskiej ,
1963 - 1972 - dyrektor gen. FIS : Międzynarodowa Fundacji Solidarności - Rzym ,
1966 - 1985 - doradztwo gospodarczo – finansowe w krajach Afryki, Azji i Ameryki Łacińskiej,
1996 - 2007 doradztwo finansowe (inwestycje) dla londyńskiej grupy finansowej .

SPOŁECZNO POLITYCZNA PRACA MIĘDZYNARODOWA
(jako przedstawiciela polskich organizacji lub jako wybranego działacza międzynarodowego)

1950 - 1962 - spotkania młodzieży europejskiej organizowane przez Zjednoczenie Młodziezy Ch.Dem. (polskie) np.z niemieckimi Ch.Dem.(1951) czy udział np. Komitety czy Komisje europejskich młodych Ch.Dem. oraz :

- Parlament Młodzieży Europejskiej (1951-52-53)
- Środkowo-Wschodnio Europejska Rada Politycznych Organizacji Młodzieżowych (1955 – 57) ,
- Rada Ruchu Europejskiego (jako rep. międzynarodowy) ,
- Wizyty i prelekcje org.młodzieży ch.dem. krajów Europy Zachodniej (sprawy organizacyjne ch.dem. , tezy polityczno-rozwojowe , problemy i akcja anty-totalitaryzmom (Polska) itp.,
- Wizyty i objazdy organizacyjne z ramienia Międzynarodowej Unii Młodych Ch.Demokratów (1955 –1962) w krajach Ameryki Łacińskiej , Afryki i Azji w celu pomocy w zorganizowaniu młodzieży ch.dem. , przedstawieniu ch.dem. koncepcji ideowo-politycznych i rozwoju społeczno-gospodarczego i o konieczności walki ze wszystkimi formami t

- totalitaryzmu (komunizm=faszyzm=militaryzm/AŁ/) oraz , przy okazji, o sytuacji Polski pod jarzmem sowiecko-komunistycznym ,
- Współ organizacja Rady Politycznej Młodzieży NATO (1958 – Paryż) i udział w uroczystych obchodach X-lecia NATO (London 1958) jako rep. Org.międzynarodowej (wówczas Polak w NATO –sic !) ,
- Kontakty z organizacjami i instytucjami międzynarodowymi w imieniu Międzynarodowej Unii Młodziezcy Ch.Dem. np.UNESCO , Rada Europy w Strasburgu , Międzynarodowa Unia Dziennikarzy i Wydawców Katolickich , różne fundacje czy firmy zainteresowane wzmocnieniem demokracji jako gwaranta ich interesów (również dla poparcia „spraw" polskich czy zdobycia środków na te cele) ,
- 1956 i 1957 współpraca przy zorganizowaniu w Strasburgu sesji Zgromadzenia Europejskich Narodów Ujarzmionych –ACEN (jako odpowiedzialny za sekretariat i organizacje europejskich posiedzeń).

XI 1954 - V 1959 - sekretarz gen. Sekcji Młodych Ch. Dem. Unii Europy Środkowej z siedzibą w Paryżu ,
IV 1959 - V 1962 - sekretarz Komitetu Światowego Międzynarodowej Unii Młodych Ch. Demokratów oraz zastępca sek.gen. europejskiej sekcji tejże Unii ,
V 1962 - 1968 - sekretarz gen . Międzynarodowej Unii Młodych Ch . Demokratów (już jako organizacji o zasięgu globalnym) ,
Od 1962 - członek władz naczelnych Światowej Unii Ch. Dem. od 1973 zwana : Międzynarodowa Unia Chrześcijańskich Demokratów (Paryż , Rzym , Bruksela) .
1969 - 1973 - sekretarz wykonawczy Unii ,
1973 - 1985 - odpowiedzialny w sekretariacie Unii za rozwój chrześcijańskiej demokracji w świecie (Afryka , Azja), oraz za kontakty z oficjalnymi organizacjami międzynarodowymi gdzie Unia miała statut doradczy np. : ONZ , UNESCO , Rada Europy, Światowa Unia Parlamentarna , OECD i inne ,
1963 - 1972 - dyrektor gen. Międzynarodowej Fundacji Solidarności (FIS) - Rzym ,
1960 - 1981 - prowadzi wykłady nt. systemów politycznych , działania demokracji i organizacji społeczno-gospodarczego w perspektywie chrześcijańsko demokratycznej ; IFEDEC – Caracas; IDEC – Santiago de Chile ; Uniwersytet w Akra (Ghana) oraz doraźne konferencje we wszystkich krajach reprezentowanych w Unii lub na zaproszenie np. Indie , Japonia , Malezja , Botswana , Kanada i USA ,
III 1990 - VI 1995 – wiceprezes Ch.Dem. Unii Europy Środkowej - Bratysława,
VI 1991 - VI 1995 -wiceprezes Światowej Unii Ch. Demokratów - Bruksela .

Przez cały okres działalności międzynarodowej brał udział w statutowych czy okazjonalnych spotkaniach i konferencjach (np. kongresy międzynarodowe czy organizacji narodowych , konferencja o rozwoju w Europie Środkowej – Berlin 1956 itp.) o poza oficjalnymi zadaniami pozwalało to przedstawiać problemy polskie , podsuwać jakieś rozwiązania i zdobywać różną pomoc dla programu „penetracji kulturalno-politycznej „ w kraju , przy pomocy zakazanej literatury, sprowadzaniu ludzi na stypentia w celu nie tylko polepszenia ich wiedzy naukowej czy zawodowej lecz również dla , dyskretnego , zapoznania się z demokracją i jej funkcjonowaniem .

UCZESTNICTWO W PRACACH SPOŁECZNO - POLITYCZNYCH
(w kraju 1946 i na uchodźctwie do 1990)

1946 - SP Stronnictwo Pracy ; przyjęty w Krakowie ; praca wśród młodzieży kursów gimnazjalnych i licealnych opóźnionych przez okupację niemiecką ; pomoc b.żołnierzom Armii Krajowej , często zatrzymywanych przez komunistyczne SB ,

1948 - 1965 organizacje młodzieży ch. dem. ; Zjednoczenie Młodzieży Chrześcijańsko Społecznej (Demokratycznej) ; różne funkcje ; ostatni sekretarz gen .: 1956 – 1965 .

1954 - 1985 członek władz różnych szczebli Stronnictwa Pracy na uchodźctwie ; członek Prezydium SP i ostatniego Komitetu Wykonawczego 1989 .

W tym okresie brał czynny udział i współ tworzył wiele organizacji społecznych i kulturalnych na wychodźctwie np. Związek Studentów Polskich , Związek Młodych Unii Federalnej Europy , Związek b. żołnierzy AK , Macierz Szkolna , Grupa „Merkuriusza „ itp., w Wielkiej Brytanii i Francji a we Włoszech Rada Polaków we Włoszech, Klub Polski w Rzymie itp.. Poprzez i przy pomocy tych organizacji jak i różnych organizacji międzynarodowych (niekoniecznie chrześcijańsko-demokratycznych czy politycznych) był inicjatorem , kierował lub współpracował aktywnie w zdobywaniu : środków , zapraszających ludzi lub organizacji („bezpiecznych" dla ludzi z Polski) , układaniu programów dla przyjezdnych z dyskretnym pokazaniem „innego świata" . Organizował konferencje , dla wybranych przybyszów z kraju , o tematyce społeczno - politycznej i o aktualnych zagadnieniach gospodarczych . Przekonywał i przeważnie finansował (ze zdobytych środków) udział Polaków w seminariach , wyjazdach poznawczych i konferencjach organizowanych przez europejskich ch. demokratów czy osoby lub instytucje zaprzyjaźnione . Brał pod uwagę , że w 1956 r aż do początku lat –60-tych obawiano się zapraszania ludzi (poza rodziną) z Polski tak wśród emigracji jak i wśród kół zachodnio –europejskich . Toteż barier do pokonania było wiele do póki przyjeżdżający nie przekonali do siebie czy do swoich zespołów i mogli utrzymywać kontakty , na „Zachodzie „ , już bezpośrednio ; było to jednym z celów tego programu . Np. Pierwsy kontakt z Pax Romana środowiska Tygodnika Powszechnego . który w 1956r był uważany z „może agenturę „ . udział w kongresie Prasy Katolickiej w 1959 r ; organizatorzy zaprosili za naszą gwarancją i za nasze pieniądze . Dotyczyło to również wielu katolickich , działaczy politycznych PRL'u , którzy pierwszy kroki zagranicą stawiali przy naszej pomocy , co dotyczyło często ich działania , obiektywnego , na rzecz Polski . Z naszą , dyskretną , pomocą uzyskiwali różne korzyści dla Polski , niemożliwe do osiągnięcia dla przedstawicieli reżymu.
W tym programie brało udział wielu ludzi , tak jako przychylni przyjaciele Gebhardta i jego współ działaczy, często nie wnikających w istotę programu ale opierający się na kredycie zaufania do tego zespołu , jak i bardzo wielu korzystających z tego programu rodaków , którzy bardzo często otworzyli sobie albo niezależnym zespołom drogę kontaktów na przyszłość.
Pomimo wielu małych czy poważniejszych agentów SB , nie rozgryziono zródeł finansowych ani osób podstawianych czy przyjaznych organizacji zapraszających , montujących i prowadzących programy „polityczne" ani , że za tym stoi Gebhardt i jego kilku anonimowych przyjaciół .

PRACA SPOŁECZNO – POLITYCZNA PO POWROCIE DO POLSKI OD 1990 r

1990 - 1994 współpraca nad odbudową Stronnictwa Pracy w Polsce (nazwa została zmie - niona w 1990 na Chrześcijańsko Demokratyczne Stronnictwo Pracy - ChDSP) , wiceprezes ChDSP ; utrzymywanie i rozszerzanie kontaktów zagranicznych , współpraca z organizacjami społecznymi .
1990 - konferencje dotyczące najnowszej historii , problemów gospodarczych i międzynarodowych ,
1990 - 1991 członek Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie pod przewodnictwa Zdzisława Najdera ,
1991 - 1997 wiceprezes Klubu Atlantyckiego ,
1995 - 1998 współzałożyciel Ruchu Odbudowy Polski (ROP) i wiceprezes ; kandydat na senatora z Radomia ,
1997 ------ prezes Fundacji Odbudowy Demokracji im. Ignacego J. Paderewskiego (dawniej Fundacja im. Frontu Morges) i przewodniczący Rady Instytutu Rozwoju Śląska (1999 – 2001) ; udział w rożnych konferencjach organizacji społeczno – kulturalnych , szczególnie na Dolnym Śląsku oraz zagranicą w Anglii, Belgii i we Włoszech .

SŁUŻBA WOJSKOWA

1941 - VII 1943 - Szare Szeregi ,
1943 - VII 1944 - AK plutonowy podchorąży ,
1944 - V 1945 - więzieni Gestapo w Krakowie – Montelupich ; obozy koncentracyjne Gross Rosen i Mauthausen .
III -V 1946 – pomoc b.żołnierzom AK przed represjami UB na Dolnym Śląsku ,
V - IX 1946 Liceum Wojskowe przy II Korpusie WP w Trani (Włochy) ,
X 1946 - VIII 1948 - PKPR Polskie Wojsko w W.Brytanii , liceum : Polish College Riddleworth ,
1989 - nominacja na podporucznika WP przez Prezydenta RP na uchodźctwie Ryszarda Kaczorowskiego .

ODZNACZENIA

Komandorie : Order Odrodzenia Polski (Polonia Restituta) , Order Zasługi Bernardo O'Higgins – Chile , Order Simo Bolivarez – Wenezuela , Order Zasługi Republiki Włoskiej ,
Krzyż Walecznych , Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami , Krzyż Armii Krajowej , Medal Wojska Polskiego Zagranicą .

S. M. Gebhardt
ul. Wandy 10 / 3
53 – 320 Wrocław

Wrocław, 17. 11. 2013

Do redakcji „Tygodnika"

240 King Street
London W6 ORF

Szanowna Redakcjo,

Chciałbym zwrócić uwagę na wiele nieścisłości we wspomnieniach św. pamięci Jerzego Kulczyckiego, opublikowanych w Waszym Tygodniku pt. „Tydzień", zatytułowanym „Atakować książką..." - wspomnienia wydawcy i księgarza, z dnia 10 marca 2013r.

Przepraszam, że z opóźnieniem reaguję, ale nie mieszkając już w Anglii, otrzymałem kopię Waszego pisma dopiero przed paroma dniami.

Autor – śp. Jerzy Kulczycki był moim serdecznym przyjacielem, ale jego informacje dotyczące mojej działalności, które nawet w ostatnich miesiącach ze mną telefonicznie konsultował, są po prostu... przeinaczone.

W numerze Tygodnika z w/w daty, we wspomnieniach autor pisze o moich losach w obozie koncentracyjnym w Mauthausen (1945) myląc ludzi i akcje odnośnie pomocy mi udzielanej przez Józefa Cyrankiewicza a nie przez (M czy K) Rusinka, otoczonego najgorszą sławą przez współwięźniów. Fakty są takie: J. Cyrankiewicz był sekretarzem w baraku (bloku) nr 2 w obozie dla chorych (rewir), będącym jednym z 3 działów obozu Mauthausen. Byłem tam w cztery osoby na piętrowym łóżku. Cyrankiewicz dowiedział się o mnie przez innego więźnia (doktora Czernego, kolegę mojego ojca). Przysłał mi wiadomość abym stawił się za sąsiednim barakiem (zamkniętym magazynem), gdzie był stos trupów w kolejce do krematorium. Kiedy zwlokłem się z łóżka, patrzono na mnie jak na straceńca. Za barakiem zjawił się Cyrankiewicz i dał mi ćwiartkę chleba mówiąc abym zjadł ją na miejscu (przy tych trupach), ponieważ inni więźniowie zaraz by mi ten chleb odebrali. Tak prawie przez miesiąc (kwiecień 1945 – do wyzwolenia) pozwolił mi przeżyć.

Rusinek (był fanatycznym działaczem komunistycznym) był głównym sekretarzem „Rewiru" i wypisywał do pracy rzekomo zdrowych, a niewygodnych politycznie więźniów. Wycieńczeni „byli chorzy" ludzie musieli schodzić po bardzo długich schodach do pracy w kamieniołomie, a po pracy wyjść po tych samych schodach na górę, na co nie mieli sił. Wyczerpanych ludzi, przeważnie tracących przytomność, pilnujący kapo albo ss – mani dobijali. Rusinek natomiast pomagał współwięźniowi leżącemu ze mną na łóżku i nic go ze mną, dzięki Bogu, nie łączyło.

Z poważaniem

S.M. Gebhardt

Kopia

Stanisław Gebhardt

Stanisław Mieczysław Gebhardt	
Data i miejsce urodzenia	13 lipca 1928 Poznań
Data i miejsce śmierci	27 lutego 2025 Wrocław
Zawód, zajęcie	polityk, ekonomista, działacz społeczny
Alma Mater	Polski Uniwersytet na Obczyźnie, Londyn
Stanowisko	przewodniczący Rady Programowej Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego (2020–2024)
Odznaczenia	

Stanisław Mieczysław Gebhardt (ur. 13 lipca 1928 w Poznaniu, zm. 27 lutego 2025 we Wrocławiu[1]) – polski polityk, ekonomista, publicysta, działacz społeczny. Po II wojnie światowej i wielu latach działalności zagranicą głównie z ramienia międzynarodowego ruchu chrześcijańskiej demokracji[2], wrócił do Polski w 1990 aby brać udział w odbudowie struktur demokratycznych w kraju. W latach 2020–2024 przewodniczący Rady Programowej Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego. Kawaler Orderu Orła Białego.

Życiorys

Młodość

Riddlesworth Hall szkoła i kościół

Urodził się w Poznaniu jako drugie dziecko w rodzinie lekarza wojskowego, Stanisława Gebhardta i żony jego, Henryki (z d. Welfe) z Kolbuszowej. Przez matkę jest spokrewniony z ekonomistą Władysławem Welfe[3]. Ojciec Stanisława zmarł w 1930 r. i rodzina przeniosła się do Krakowa, gdzie chodził do szkoły. W latach 1941–1943 należał do Szarych Szeregów, a od 1943 był żołnierzem Armii Krajowej. Od 1944 został uwięziony przez Gestapo. Był przetrzymywany w więzieniu Montelupich oraz w obozach koncentracyjnych Groß-Rosen i Mauthausen. Bezpośrednio po zakończeniu wojny wrócił do kraju i po kompletach w Krakowie zdał tzw. „małą maturę"[4]. Następnie wyjechał na południe do Włoch, gdzie został przydzielony do Wojska Polskiego w Trani i z którym dotarł do Wielkiej Brytanii. W ramach 2 Korpusu od 1946 do demobilizacji w 1948, włączony był w Polski Korpus Przysposobienia i Rozmieszczenia i pobierał nauki w ramach polskiego obozu, Riddlesworth, w hrabstwie Norfolk, gdzie przydzielony był 3 Batalion Strzelców Karpackich. W 1948 zdobył polskie świadectwo dojrzałości[4].

Początki zawodowe

W 1953 ukończył Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie (ekonomia), a w 1954 – kursy zarządzania przedsiębiorstwami w City University London. Od 1954 do 1957 zaliczył nauki polityczne i społeczne na Sorbonie[5].

Angażował się w działalność wielu polskich organizacji społecznych i kulturalnych na wychodźstwie, m.in.: Związku Studentów Polskich, Związku Młodych Unii Federalnej Europy, Związku b. żołnierzy AK, Macierzy Szkolnej w Anglii, potem Grupy „Merkuriusza", Rady Polaków we Włoszech i Klubu Polskiego w Rzymie.

W latach 1951–1954 pracował dorywczo jako asystent jednego z dyrektorów firmy Foldex, wydawcy map samochodowych. W czasie pobytu na studiach w Paryżu, 1954–1956 współpracował w projekcie zorganizowania gospodarki finansowej Wietnamu na linii Paryż–Sajgon. Od 1955 współpracował z polską sekcją „Voice of America". W latach 1956–1967 zajmował się doradztwem ekonomicznym w zakresie inwestycji w Ameryce Łacińskiej. Od 1963 do 1972 był dyrektorem w Międzynarodowej Fundacji Solidarności w Rzymie[4], gdzie współpracował z Karolem Popielem. Oprócz działalności politycznej, okresowo zajmował się międzynarodowym doradztwem gospodarczym aż do początku XXI wieku.

Publicysta

Kiedy w 1964 Jerzy Kulczycki założył w Londynie polskie wydawnictwo emigracyjne „Odnowa", zaproponował swemu rówieśnikowi Gebhardtowi udział i stanowisko dyrektora. Chociaż między nimi istniały spory, „Odnowa" wydała ok. 80 tytułów, w tym autorstwa pisarzy ocenzurowanych w PRL, Orwella[6], Garlińskiego, Karola Popiela i Nowaka-Jeziorańskiego[7]. Gebhardt miał za zadanie zajmować się pozyskaniem środków i przemytem tej literatury do Polski, w taki sposób, aby ulokowani nad Tamizą agenci Służby Bezpieczeństwa nie dowiedzieli się, skąd pochodzą środki na publikacje[7].

Działalność społeczno-polityczna

W latach 1954–1985 był członkiem władz Stronnictwa Pracy na uchodźstwie.

Jako przedstawiciel polskich organizacji wszedł i zaangażował się w działalność międzynarodowych organizacji, głównie chrześcijańsko-demokratycznych. Współpracował w ich ramach m.in. z Robertem Schumanem[8]. W latach 1951–1953 był członkiem Parlamentu Młodzieży Europejskiej. Działał w Międzynarodowej Unii Młodych Chrześcijańskich Demokratów. Współorganizował Radę Polityczną Młodzieży NATO. W latach 1950–1959, przy boku Edwarda Bobrowskiego (potem znany jako francuski dziennikarz i filmowiec Édouard Bobrowski), który był sekretarzem generalnym Sekcji Młodzieżowej Chrześcijańskiej Demokracji Unii Europy Środkowej z siedzibą w Paryżu[2]. Od 1962 do 1973 wchodził w skład władz Międzynarodowej Unii Młodych Chrześcijańskich Demokratów. W latach 1990–1995 pełnił funkcję wiceprezesa Chrześcijańsko-Demokratycznej Unii Europy Środkowej w Bratysławie[9], następnie w 1991–1995 wiceprezesa Światowej Unii Chrześcijańskich Demokratów w Brukseli. W latach 1962–1976 współorganizował centrum studiów problemów działania systemu demokratycznego i zagadnień międzynarodowych w Rzymie pod nazwą Esperienze Internazionali.

Po powrocie do kraju, w latach 1990–1994 działał w reaktywowanym Stronnictwie Pracy, którego został wiceprezesem. W latach 1995–1998 był wiceprezesem Ruchu Odbudowy Polski. W 1994 objął funkcję prezesa Fundacji Odbudowy Demokracji im. Ignacego J. Paderewskiego. W czerwcu 2020 minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński powołał go na funkcję przewodniczącego Rady Programowej Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego[10], którą pełnił do 2024.

Należał do partii Prawo i Sprawiedliwość[11]. Pełnił funkcję społecznego asystenta senatora PiS Aleksandra Szweda podczas IX i X kadencji Senatu[12].

Wszedł w skład komitetu wspierającego kandydaturę Karola Nawrockiego na prezydenta RP w wyborach w 2025[13].

Odznaczenia

- W 1989 prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski awansował go do stopnia podporucznika Wojska Polskiego.
- W 1990 otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski z rąk prezydenta RP na uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego[14].
- W 2016 prezydent RP Andrzej Duda odznaczył go Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski[15][16].
- 3 maja 2023, *w uznaniu znamienitych zasług dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, za wybitną działalność na rzecz polskiej emigracji poprzez pielęgnowanie tożsamości narodowej, zachowanie ciągłości dziedzictwa kulturowego oraz propagowanie wartości chrześcijańskich i demokratycznych, za wierność Polsce wolnej i suwerennej*, prezydent RP Andrzej Duda odznaczył go Orderem Orła Białego[17][18].

Został także odznaczony:

- komandorią Orderu Zasługi Bernardo O'Higginsa (Chile)
- Orderu Simona Bolivara (Wenezuela)
- Orderu Zasługi Republiki Włoskiej (Commendatore)
- Krzyżem Walecznych
- Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami
- Krzyżem Armii Krajowej
- Medalem Wojska Polskiego Zagranicą
- Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis"[19].

Przypisy

1. *Zmarł prof. Stanisław Gebhardt. Był jednym z twórców światowej chadecji* (https://www.onet.pl/informacje/kai/zmarl-prof-stanislaw-gebhardt-byl-jednym-z-tworcow-swiatowej-chadecji/mcl30f2,30bc1058) [online], www.onet.pl [dostęp 2025-02-28].
2. Kaiser, Wolfram i Kosicki, Piotr: *Political Exile in the Global Twentieth Century: Catholic Christian Democrats in Europe and the Americass. 21*. Belgia: S.l.: LEUVEN UNIVERSITY PRESS, 2021. ISBN 946-27030-78. (ang.).
3. Gronczewska, Anna: Historie znanych łódzkich rodów które połączyła ekonomia i medycyna (https://plus.dzienniklodzki.pl/historie-znanych-lodzkich-rodow-ktore-polaczyla-ekonomia-i-medycyna/ar/13715064). dzienniklodzki.pl, 2018. [dostęp 2022-01-25].
4. Rada Programowa (https://idmn.pl/index.php/rada-programowa/). Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego. [dostęp 2022-01-27].
5. Granice jednoczonej Europy (https://opole.gosc.pl/doc/5982638.Granice-jednoczonej-Europy). gosc.pl, 14 listopada 2019. [dostęp 2020-06-27].
6. [1] (https://openlibrary.org/publishers/Odnowa_(Odnova_Ltd)) Odnova Ltd.
7. Szukała, Michał: Atakować książką (https://dzieje.pl/ksiazki/atakowac-ksiazka). dzieje.pl, 2016-09-30. [dostęp 2022-01-25].
8. Prezes Centrum Myśli Chrześcijańsko-Społecznej prof. Stanisław Gebhardt, współpracownik Roberta Schumana, z gościnnym wykładem na SGH (http://imschuman.com/profesor-stanislaw-gebhardt-wspolpracownik-roberta-schumana-z-goscinnym-wykladem-na-sgh/). imschuman.com. [dostęp 2020-06-27].

9. Pegklis, Michalis: *The evolution of the European People's Party after the integration of parties from Western and Eastern Europe. Lessons to be learned for European Integration and the development of Europarties P.139 (https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/19813/1/PegklisMichalis_Phd2016.pdf)*. Thessaloniki: University of Macedonia, 2016. [dostęp 2022-01-29]. (ang.).
10. Prezydent: Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej musi przywrócić pamięć i zasłużone dobre imię ruchu narodowego i chrześcijańskiego (https://wpolityce.pl/historia/506536-prezydent-o-instytucie-dziedzictwa-mysli-narodowej). wpolityce.pl, 26 czerwca 2020. [dostęp 2020-06-27].
11. *Prawo i Sprawiedliwość* (https://pis.org.pl/osoba/stanislaw_gebhardt) [online], Prawo i Sprawiedliwość – Internetowy Serwis Informacyjny [dostęp 2023-05-03].
12. *Aleksander Szwed* (https://www.senat.gov.pl/sklad/senatorowie/senator,854,10,aleksander-szwed.html) [online], www.senat.gov.pl (pol.).
13. Komitet poparcia Karola Nawrockiego (https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/komitet-poparcia-karola-nawrockiego-wybory-prezydenckie-2025/). wszystkoconajwazniejsze.pl, 6 grudnia 2024. [dostęp 2025-03-12].
14. *Komunikat o nadaniu Orderu Odrodzenia Polski z dnia 11 listopada 1990 roku* (https://web.archive.org/web/20140106174246/http://eprints.hist.pl/401/1/1990-12-20_nr4.pdf). „Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej". 4, s. 59, 20 grudnia 1990.
15. M.P. z 2016 r. poz. 1057 (https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20160001057).
16. Obchody 1050-lecia Chrztu Polski na Dolnym Śląsku (https://www.prezydent.pl/kancelaria/aktywnosc-ministrow/art,427,obchody-1050-lecia-chrztu-polski-na-dolnym-slasku.html). prezydent.pl, 9 września 2016. [dostęp 2020-06-27].
17. M.P. z 2023 r. poz. 687 (https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20230000687).
18. Ordery Orła Białego w Święto Narodowe Trzeciego Maja (http://prezydent.pl/aktualnosci/ordery-i-odznaczenia/ordery-orla-bialego-w-swieto-narodowe-trzeciego-maja,67778). prezydent.pl, 2023-05-03. [dostęp 2023-05-03]. (pol.).
19. Prof. Stanisław Gebhardt przewodniczącym Rady Programowej Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej (https://dzieje.pl/wiadomosci/prof-gebhardt-przewodniczacym-rady-programowej-instytutu-dziedzictwa-mysli-narodowej). dzieje.pl, 25 czerwca 2020. [dostęp 2020-06-27].

Bibliografia

- Aldrich, Richard J. (1997). 'OSS, CIA and European unity: The American committee on United Europe, 1948-60'. *Diplomacy and Statecraft*. 8:1, 184 – 227. DOI: 10.1080/09592299708406035 URL: http://dx.doi.org/10.1080/09592299708406035 (po angielsku)
- Gebhardt, S. (2008). 'Democratici democristian i riflessioni' (Democristian Democrats reflections). pl.it – *rassegna italiana di argomenti polacchi*. Tom II. s. 652–663. Associazione Italiana Polonisti (AIP). (po włosku)
- Gebhardt S. (2018). 'The Christian Democratic Union of Central Europe'. w: Kosicki P., Łukasiewicz S. (red.) *Christian Democracy Across the Iron Curtain*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-64087-7_15 (po angielsku)
- Kosicki, Piotr i Lukasiewicz, Slawomir: *Christian Democracy Across the Iron Curtain: Europe Redefined*. Springer International, Palgrave Macmillan, 2018. ISBN 978-3-319-87719-8. (ang.).

Linki zewnętrzne

- Rada Programowa (http://idmn.pl/index.php/rada-programowa/). idmn.pl. [dostęp 2020-06-27].
- Wystawa o R. Schumanie, i zdjęcie z konferencji z 1957 gdzie figurują m.in. R.Schuman i S. Gebhardt (https://senat.edu.pl/assets/Edukacja/Wydarzenia/Wystawa-o-R.-Schumanie.pdf)
- Mowa Gebhardta do walnego zebrania włoskiej partii pracy (http://www.radioradicale.it/scheda/74092/congresso-straordinario-del-partito-popolare-italiano-di-buttiglione-odg-presentazione?i=2284560). radioradicale.it, 1995. [dostęp 2022-01-25]. (wł.).
- Gebhardt, Stanisław: Myśl Chrześcijańska u podstaw działalności społeczno-politycznej – Część 1, 2018 https://player.vimeo.com/video/278767992

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Stanisław_Gebhardt&oldid=76214506”